

NEKATERA TEORETIČNA IZHODIŠČA ZA UČITELJEVO PRIPRAVO NA POUK

Marija Košak^x

Kot je razvidno iz zgodovine pedagogike, velja že od 19. stoletja, da je učni proces delovni proces, se pravi, da tudi za učni proces veljajo zakonitosti dela, ergologije. Sestavina delovnega procesa sta tudi planiranje in priprava. Čim boljše je sestavljen plan pedagoškega dela, čim več je razmišljanja o njegovem izvajanju, tem boljše je orientacija pri pouku. Učitelj načrtuje cilje na vzgojnoizobraževalnem področju. Pogoji za uspešno planiranje dela v šoli pri posameznem predmetu so dobra strokovna usposobljenost, poznavanje učnih načrtov in programov za delo v šoli, poznavanje psihofizičnih sposobnosti učencev in materialnih pogojev šole.

I. Čeprav je učitelj pridobil na kadrovski šoli potrebno strokovno kvalifikacijo za poučevanje določenega predmeta, pa dnevna učna praksa in uporaba teoretičnega znanja narekujejo nenehno strokovno in pedagoško pripravljanje. Z vnašanjem novosti in opuščanjem zastarelih, do nedavna še veljavnih spoznanj, ki s povečanim obsegom samo bremenijo učence, lahko uspešno prispevamo k razvijanju in oblikovanju drugačnega odnosa do geografije, do njenih vrednot. Z njeno pomočjo lahko ustvarimo stik z zunanjim svetom, omogočamo razumevanje ekonomskih, družbenih in moralnih zakonitosti, ki so značilne za sodobni svet.

Poznavanje in upoštevanje učnih načrtov pri planiranju vzgojnoizobraževalnega dela in pripravi na pouk sploh ne bi smelo biti vprašanje. Učni načrt je za učitelja obvezen, zakonski dokument. Učitelj v šoli ne more poučevati tistega, kar bi "svobodno" in "ustvarjalno" izbral. Pri tem sploh ne gre za omejevanje učiteljeve svobode in kratenja njegove ustvarjalnosti, gre celo za njegovo razbremenitev, saj posamezne teme pripravljajo strokovnjaki (sicer v sodelovanju z učitelji praktiki). Učiteljeva kreativnost se kaže v tem, da zna svojo pripravo in učno uro prilagoditi obveznemu učnemu načrtu, storilnostnim zmožnostim svojih učencev in konkretnim pogojem šole ter pridobljenim znanjem tudi izven rednega pouka. Zato nikakor ni razumljivo, da se še ponekod srečujemo s poukom geografije, ki je prilagojen zastarelim učbenikom ali že zelo starim učnim načrtom. Primeri so v šestem razredu osnovne šole, ko se nekateri še vedno ne morejo sprijazniti z novim načinom pri obravnavanju Evrope in poučujejo po že dvakrat spremenjenem učnem načrtu, ki vključuje obravnavo vseh držav. Podobno je v SVIO, ko je ponekod obravnavanje splošne geografije močno podobno gimnazijskemu načinu obravnavanja učne snovi.

Pri načrtovanju dela in oblikovanju pisne priprave bi se morali zavedati tudi zahtev učnega načrta, da je pouk postal (oziroma bi moral postati) delovno orientiran in da moramo upoštevati interese in potrebe posameznika in družbe. Negacija tega je nesmiselna iz preprostega razloga, ker ni mogoče živeti v družbi in hkrati neodvisno od družbe, izobraževati posameznika in ga pri tem ne upoštevati.

Poznavanje učencev, njihovih psihofizičnih značilnosti je pomemben pogoj za uspešen pouk. Pri pripravi bi učitelj moral upoštevati razvojno stopnjo učencev, načine učenja

^x dipl. geog., višja predavateljica, Pedagoška akademija, 61000 Ljubljana, Kardeljeva ploščad, glej izvleček na koncu Obzornika

ter sposobnosti za samostojno učenje in zmožnosti za uporabo naučenega. Pomembno je poznavanje njihovega predznanja in izkušenj. Če tega ne poznamo, lahko pride do nerazumevanja nove učne snovi ali celo do njenega odklanjanja. Ugotavljanje predznanja pa je zelo zapleteno. Velikokrat premalo poglobljeno in preveč prepričljivo dajemo oceno o predznanju učencev le na podlagi merjenja reproduktivnega znanja, ugotavljanja napak in časa reagiranja; sposobnosti in druge intelektualne lastnosti pa so težje merljive in jih pogosto zanemarjamo. Razne oblike preverjanja znanja, prinesenega z nižje stopnje izobraževanja s pomočjo faktografskega pristopa, ki terja obilo spominkega znanja na nižji kognitivni stopnji, je velika nevarnost za evalvacijo vzgojnoizobraževalnih dosežkov. Priporočljivo je oblikovanje takih nalog, ki terjajo od učencev poznavanje dejstev in pojmov, sposobnost njihove uporabe, analize in povezovanja na višji stopnji sploševanja.

Izbor ustreznih učil in učnih pripomočkov je ob neposrednem opazovanju v okolici šole ali na ekskurzijah zelo pomemben dejavnik, posebno pri oblikovanju pravilnih predstav in pojmov, za razumevanje odnosov med bistvenimi značilnostmi pojavov in procesov, pri uporabi literature in virov, in pd. Brez njihove uporabe lahko pride do napačnega razumevanja in dojemanja pojavov in procesov in ohranitve le na nivoju verbalnega, reproduktivnega znanja z malo ali nič uporabne vrednosti. Težnja pa je, da bi učenci dosegli v času šolanja stopnjo operativnega znanja, razvili spoznavne možnosti s širokim aplikativnim premerom, smisel in sposobnosti za samostojno učenje in nenehno izobraževanje, razvili lastnosti intelektualno razvite osebnosti, ki bo sposobna znanstveno, kritično dojemati stvarnost in dejavneje posegati vanjo. Geografsko izobraževanje v pokrajini in s pomočjo ustreznih učil in učnih pripomočkov daje v tem pogledu neizčrpne možnosti. Učne vsebine vsebujejo toliko tega, kar ni potrebno le spoznati, ampak jih je možno tudi doživeti. Najti te vrednosti v učni snovi ter jih povezati z vzgajanjem in izobraževanjem ni le pomembna in zahtevna naloga učitelja, temveč tudi njegova obveznost. To pa zmore le skrbno pripravljen učitelj, ki svojo pripravljenost tudi predstavi z letnim planom dela in pisno pripravo na pouk.

II. Priprava na pouk je permanentni proces in ne le začasna naloga, saj traja vse od začetka nastopa dela na šoli do prenehanja poučevanja. Poznamo tri vrste priprave - globalno ali letno, pripravo za posamezne učne teme in pripravo za posamezno učno enoto, ki je najpogosteje identična eni učni uri.

Letna priprava je sestavni del učiteljevega plana dela za določeno šolsko leto in jo učitelj sestavi na podlagi učnega načrta. Učni načrti so sestavljeni iz posplošenih delov, naslovov in podnaslovov učnih vsebin, z zelo splošnimi vzgojnoizobraževalnimi smotri in pojasnili oziroma krajšimi navodili. Vsa podrobnejša členitev je prepuščena učitelju, ki ima glede obsega in globine učne snovi in njene metodične interpretacije dokaj svobodne roke. Pri nas imamo izdelane vzorce časovne razporeditve učne snovi, ki omogočajo učitelju le lažjo orientacijo pri izdelavi letne priprave, pri kateri učitelj upošteva posebne pogoje dela na svoji šoli, sposobnosti svojih učencev in lastne zmožnosti.

S pomočjo letne priprave učitelj veliko lažje izdela tematsko pripravo. Pri tej gre za natančnejšo delitev zaključenega poglavja na tiste osnovne, ključne vsebine, brez katerih ne bi dosegli celovitega pogleda na predmet, s katerim se učenci seznanjajo v določenem razredu.

Pri izdelavi tematske priprave so vzgojnoizobraževalni smotri konkretnjši in so osnova za oblikovanje operativnih vzgojnoizobraževalnih smotrov pri posamezni učni enoti. Zaradi razvoja znanosti in družbenega razvoja nasploh pa tudi zaradi objektivno omejenih psihofizičnih zmogljivosti učencev, učitelj učno snov racionalno izbira, vnaša novosti, opušča zastarelo, izbira nove primere, upošteva zahteve po individualizaciji in diferenciaciji s tem, da izpostavi temeljne vsebine in tiste, s katerimi bi lahko zadovoljil bolj zahtevne. Poleg vsebinske členitve vsebuje tematska priprava že opredeljene učne oblike in metode, učila in učne pripomočke ter nakazuje možnosti za povezovanje z drugimi predmeti in drugimi aktivnostmi na šoli (krožki, interesne dejavnosti, orientacijski pohod).

Najpomembnejša pa je priprava za posamezno učno enoto, v kateri učitelj člani učno uro v smiselne etape ali faze učnega procesa. Struktura učne ure mora biti didaktično premišljena in utemeljena. Obsegati mora temeljne sestavine: pripravo učencev za delo, osvajanje novih učnih vsebin, ponavljanje (pri nekaterih urah tudi urjenje) in preverjanje. Razmerje med sestavinami ni stalno. Nimamo univerzalne strukture pa tudi napačno bi bilo, če bi jo imeli, ker se le tako izognemo dolgočasju, ki odvraca učence od sodelovanja, če ti ne pričakujejo nič novega. Običajna struktura z vedno enakim razmerjem sestavin (npr. uvodno ponavljanje - katehitičen razgovor, razlaga nove snovi) premalo motivira učence za sodelovanje in redko omogoča razvoj ustvarjalnega, divergentnega mišljenja, razvoj sposobnosti in navad. To stori le učitelj, obremenjen z zastarelim pojmovanjem, da je poučevanje le posredovanje učne snovi, kateremu morajo učenci pozorno slediti, ne da bi se tudi prepričal, ali bodo učenci znali to vsebino samostojno uporabiti, dopolniti in poglobiti. Še slabše je, če bi zajeli le eno strukturno komponento in oblikovali takoimenovano "čisto" uro. Taka ura je neprimerna za osnovno in srednjo šolo in je možna le na univerzitetni stopnji.

III. Didaktična priprava za učno enoto je ustvarjalno delo, saj se z njo določa najučinkovitejši način obravnave učnih vsebin v posameznih fazah učnega procesa. Gre za kompleks didaktičnih postopkov, ki jih zajamemo v enotno vzgojnoizobraževalno celoto v časovno omejenih pogojih (običajno v eni učni uri).

V splošnih in specialnih didaktikah najdemo navodila za pisno pripravo. Priprava je lahko različna glede elementov pouka, njihovega usklajevanja in uporabe različnih didaktičnih pristopov.

Pri učiteljih začetnikih (vidno pri strokovnih izpitih) se včasih srečujemo z nesmiselnim pisanjem predvidene vzgojnoizobraževalne vsebine ali s pisanjem vseh vprašanj in domnevnih odgovorov, ki vnašajo le zmedo, če pouk ne poteka natančno tako, kot je predvideno. Pisna priprava mora pokazati, po katerih delovnih etapah bo delo potekalo, pokazati, katere aktivnosti bo vključevala, da bodo doseženi vzgojnoizobraževalni smotri.

Pri podrobni pisni pripravi so podlaga za določitev globine in širine učnih vsebin, izbiro postopkov in pripomočkov vzgojnoizobraževalni smotri. Dobro sestavljena tematska priprava omogoča učitelju, da tam že opredeljene smotre še bolj operacionalizira in s tem nakaže rezultate, ki so dosegljivi v določeni učni uri.

Vzgojnoizobraževalne vsebine so materialni pogoj učenja in mišljenja. Zato morajo biti pri izbrani učni vsebini upoštevani temeljni pojmi, zakonitosti, bistveni pojavi, splošni principi, vse, kar bo usposabljalno učenca za razumevanje bistva učnega predmeta, za

reševanje nakazanih problemov in za nadaljnje samostojno učenje. Pri izbiri učne vsebine moramo biti pozorni tudi na obseg, kajti preobilje, ki ne bi bilo utemeljeno z razumevanjem in obvladanjem bistva, bi bilo škodljivo. Posebno pomembna je učiteljeva opredelitev glede minimuma dejstev, ki jih morajo učenci osvojiti, da bi lahko prišli do posplošitve in tako imeli dovolj podlage za oblikovanje pojmov, pravil, principov, zakonov. Vzgojnoizobraževalni smotri, učne vsebine in njihov obseg so podlaga za izbor primernih oblik in učnih metod in silijo v razmišljanje o možnostih za individualno učenje, skupinski pouk ali klasične učne metode. Enostavnejše vsebine zahtevajo drugačen pristop kot tiste, ki razvijajo oziroma spreminjajo prepričanje učencev. V skladu z naravo učne snovi in namenom pouka je treba izkoristiti vso pestrost metod in oblik, da bi dosegli postavljene cilje.

Pri pouku geografije bi morali učenci sistematično razvijati splošne in posebne sposobnosti: opazovati pojave in vsaj nekatere procese, miselno obdelati nekatera geografska dejstva, prikazovati geografske vsebine in si pridobiti vpogled v geografske odnose in zakonitosti.

S pomočjo razumevanja naravnogeografskih in družbenogeografskih odnosov se učenci usposabljaajo za smiselno uporabo pridobljenega znanja. Posebna naloga je razvijanje geografskega načina mišljenja. Množica dejstev in podatkov (kar je bil pogost očitak geografiji) terja od učencev drugačen način mišljenja in ne more biti ključni kriterij za vrednotenje uspeha vzgojnoizobraževalnega dela. V ospredje bi morale stopiti sposobnosti reševanja problemov, s pomočjo čim bolj samostojnega zbiranja podatkov na terenu ali neposredne uporabe didaktične literature in učencem dostopnih virov. Učenci bi s pomočjo potrebnih informacij in podatkov logično sklepali o določenih pojavih in procesih. Bistvena komponenta pouka mora postati tudi razvoj delovnih navad, zavzetost za delo in odnos do njega. Specifika pouka geografije je terensko delo, pri katerem se učenci postopoma prilagajajo na samostojno delo - opazovanje, zbiranje podatkov, analiziranje, zaključevanje, primerjanje in posploševanje. To ustvarja miselne navade, ki omogočajo dialektično gledanje. Težave so v tem, da je velik del geografskih vsebin nedostopen neposrednemu opazovanju in s tem delu na terenu. Zato ustrezen izbor učil in učnih pripomočkov odločno vpliva na uspešno uresničitev načrtane poti. Učila, kot jih opredeljuje sodobna didaktika, so vir znanja in informacij, ki jih uporabljajo učenci neposredno, učni pripomočki pa posredno pomagajo pri pridobivanju znanja (AV sredstva, flanelograf, tabla itd.). Pri pouku geografije bi težko oblikovali pravilno predstavo o kaki pokrajini, če ne bi uporabljali učnih pripomočkov. Tudi razumevanje pojavov in procesov bi bilo vprašljivo. Razvoj učne tehnologije omogoča vedno bolj popolno prikazovanje geografskih dejstev in razumljivejše sprejemanje informacij o pokrajinah, nedostopnih neposrednemu opazovanju.

IV. Temeljne etape učnega procesa so v pisni pripravi predvidene tako, da bi učenci dosegli čim več.

Etapa priprave vključuje motivacijo za delo, pripravo učencev za nove vsebine, organizacijske priprave in dajanje navodil.

V etapi osvajanja učitelj skuša s pomočjo čim večje aktivizacije učencev pripeljati do rešitve postavljenih problemov: z analizo, primerjavo, izločanjem bistvenega do posplošitve.

Etapa ponavljanja je pomembna, saj prav tu ugotavljamo s pomočjo novih primerov po-

dobnosti in razlike in tako učenci lažje pridejo do sinteze, do zaključkov in dokazov. Ni dopustno, da bi to fazo opustili in zaključili uro z ocenjevanjem, ko učenci še niso imeli možnosti, da bi dopolnili in preverili nova spoznanja.

Etapi ponavljanja sledi še preverjanje, ko učitelj v dialogu z učenci ugotovi uspešnost planiranja in hotenj, izraženih v pisni pripravi.

V. Primer pisne priprave pri pouku geografije v 8. razredu osnovne šole

Učna ura:

Razred: 8

Učna tema: Prebivalstvo SFR Jugoslavije

Učna enota: Narodnostna sestava prebivalstva

Vzgojnoizobraževalni smotri: učenci

- naštejejo narode in narodnosti, ki živijo v SFRJ,

- navedejo vzroke za narodnostno pestrost,

- prikažejo narodnostno najbolj enotne socialistične republike in socialistične avtonomne pokrajine,

- primerjajo položaj narodov in narodnosti v SFRJ s tistim pred drugo svetovno vojno,

- povedo, kdaj sta se oblikovala bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti in v čem se to kaže.

Didaktična oblika: frontalna

Metode: razgovor, razlaga

Učila in učna sredstva: zemljevid, statistični koledarček, skica

Zaporednost didaktičnih komponent učnega procesa:

I. Uvajanje

II. Osvajanje nove učne snovi

III. Ponavljanje

IV. Preverjanje

Izvedba učne ure

I. Uvajanje - razgovor: Učenci ugotavljajo narodnostno pripadnost učencev v razredu!

Učenci naštevajo narode in narodnosti v SFRJ - ponavljanje spoznanj iz 5. razreda (spoznavanje družbe) in 8. razreda (zgodovina).

Ugotovitve primerjajo in pridejo do sklepa:

Današnja narodnostna sestava prebivalstva v naši državi je zelo pestra in je odraz dolgotrajnejšega zgodovinskega razvoja. Oblikovala se je pod vplivom številnih silev, ki so jih povzročile različne politične in gospodarske razmere.

Napoved: spoznali bomo deleže narodov in narodnosti v SFRJ in posameznih socialističnih republikah in SAP.

Organizacijska navodila: uporabljali bomo statistični koledarček in zemljevid!

II. Pridobivanje nove snovi

Poiščite najnovejše podatke o številu prebivalstva v SFRJ!

Informacija - Število pripadnikov jugoslovanskih narodov in narodnosti 1. 1981(SFRJ):

Srbi	8 140 507	Albanci	1 730 878
Hrvati	4 428 043	Makedonci	1 341 598
Muslimani	1 999 890	Črnogorci	579 043
Slovinci	1 753 571	Madžari	426 867
		Turki	101 291

Slovaki	80 334	Italijani	15 132
Romuni	54 955	nacionalno	46 701
Bolgari	36 189	neopredeljeni	"Jugoslovani" 1 219 024
Rusini	23 286	po regionalni	25 730
Čehi	19 624	pripadnosti	153 545
		neznano	

Poiščite najnovejše podatke o številu posameznih narodov in narodnosti!

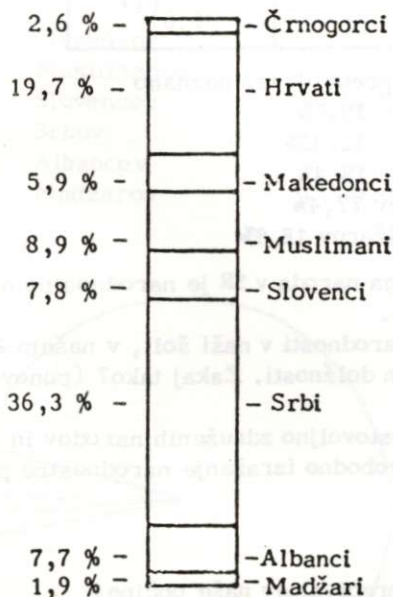
Izračunajte deleže posameznih narodov in narodnosti!

Informacija - Delež jugoslovanskih narodov in narodnosti v SFRJ leta 1981:

Črnogorci	2,6%	Slovenci	7,8%
Hrvati	19,7%	Srbi	36,3%
Makedonci	5,9%	Albanci	7,7%
Muslimani	8,9%	Madžari	1,9%

Narišite grafikon s pomočjo dobljenih podatkov!

Rešitev - Delež jugoslovanskih narodov in narodnosti v SFRJ leta 1981:

Analiza dobljenih podatkov in grafikona!

Sklep: V SFRJ je leta 1981 živel 22 427 585 prebivalcev. Največ^{je} prebivalcev srbske narodnosti (36,3%), hrvatske 19,7% in muslimanske 8,9%. Slovencev je bilo leta 1981 1 753 571 ali 7,8%. Sledijo Makedonci 5,9% in Črnogorci 2,6%. Med pripadniki narodnosti so najštevilnejši Albanci 7,7% in Madžari 1,9%. Druge narodnosti so zasto-

pane z manjšim deležem.

Razgovor: s pomočjo znanja iz zgodovine in SD ponovijo vzroke za nacionalno pestrost.

Učiteljeva informacija: Tudi danes smo priča mešanju narodov in narodnosti znotra naših meja. Prebivalci se svobodno zaposlujejo v kateremkoli predelu naše države. Zato je razumljivo, da prebivajo v posameznih socialističnih republikah in v SR Srbiji tudi v SAP poleg osnovnega naroda še pripadniki drugih narodov in narodnosti

Analiziraj tabelo!

Delež jugoslovanskih narodov in narodnosti po republikah in pokrajinah leta 1981
- v %:

Republike in avtonomne pokrajine	Osnovni narodi	Drugi jugoslovanski narodi	Narodnosti, (ostali)
Bosna in Herc.	89,9 ⁽²⁾	0,5	9,6
Črna gora	68,6	18,1	13,3
Hrvatska	75,2	12,9	11,9
Makedonija	66,9	4,9	28,2
Slovenija	90,5	6,2	3,3
Srbija	66,4	6,2	27,4 ⁽³⁾
Kosovo	13,2	6,1	80,7 ⁽⁴⁾
Vojvodina	54,5	8,9	36,6 ⁽⁴⁾

(1) - ostali: tisti, ki se niso narodnostno opredelili ter neznano

(2) - v Bosni in Hercegovini: - Muslimanov 39,5%
- Srbov 32,02%
- Hrvatov 18,4%

(3) - avtonomna pokrajina Kosovo: Albancev 77,4%

(4) - v avtonomni pokrajini Vojvodina: Madžarov 18,9%

Sklep: Glede na delež pripadnikov določenega naroda v SR je narodnostno najbolj čista SR Slovenija in v SR Srbiji SAP Kosovo.

Razgovor: Kako se počutijo učenci drugih narodnosti v naši šoli, v našem kraju, naši republiki. Kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Zakaj tako? (ponovitev sklepa AVNOJ).

Sklep: Jugoslavija predstavlja skupnost prostovoljno združenih narodov in narodnosti, kjer je vsakemu občanu zagotovljeno svobodno izražanje narodnostne pripadnosti in rabe svojega jezika in pisave.

III. Ponavljanje

Analizirajte podatke o narodnostni sestavi prebivalcev naše občine!

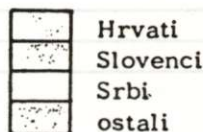
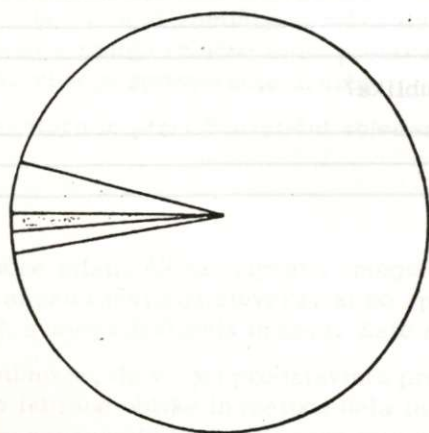
Informacija

Črnogorci	11
Hrvati	431
Makedonci	19
Muslimani	8
Slovenci	14 220
Srbi	220
Albanci	13
Madžari	1
Romuni	1
Slovaki	3
narodnostno neopredeljeni	111
"Jugoslovani" po regionalni pripadnosti	67
	16

Izračunajte delež pripadnikov jugoslovanskih narodov in narodnosti! Primerjajte z deleži, ki smo jih ugotovili za Jugoslavijo! Dobljene deleže narišite na krožnem diagramu!

Rešitev

Črnogorcev	0,073%
Hrvatov	2,86%
Makedoncev	0,13%
Muslimanov	0,05%
Slovencev	94,3%
Srbov	1,46%
Albancev	0,09%
Madžarov	0,007%

Ali veš za vzroke, zakaj je tako?

(pri ponavljanju učenci ponovijo narodnostno sestavo prebivalstva, jo primerjajo z ugotovitvami v domači občini in vzroke za take razmere v državi in občini).

Sklep: V naši občini so razmere

podobne, različne od razmer v Jugoslaviji. Vzroki ...

IV. Preverjanje

Pripravljene naloge omogočajo, da učenci v petih minutah odgovorijo in pokažejo, ali so značilnosti narodnostne sestave in položaja narodov in narodnosti razumeli.

1. Katere republike oz. SAP imajo najbolj čisto in katere najbolj pestro narodnostno sestavo? Obkroži pravilen odgovor!

a) SR Srbija	d) SR BiH	g) SAP Kosovo
b) SR Hrvatska	e) SR Makedonija	h) SAP Vojvodina
c) SR Slovenija	f) SR Črna gora	

Najštevilnejši narodnosti v SFRJ sta ----- in -----
Dopolni stavek!

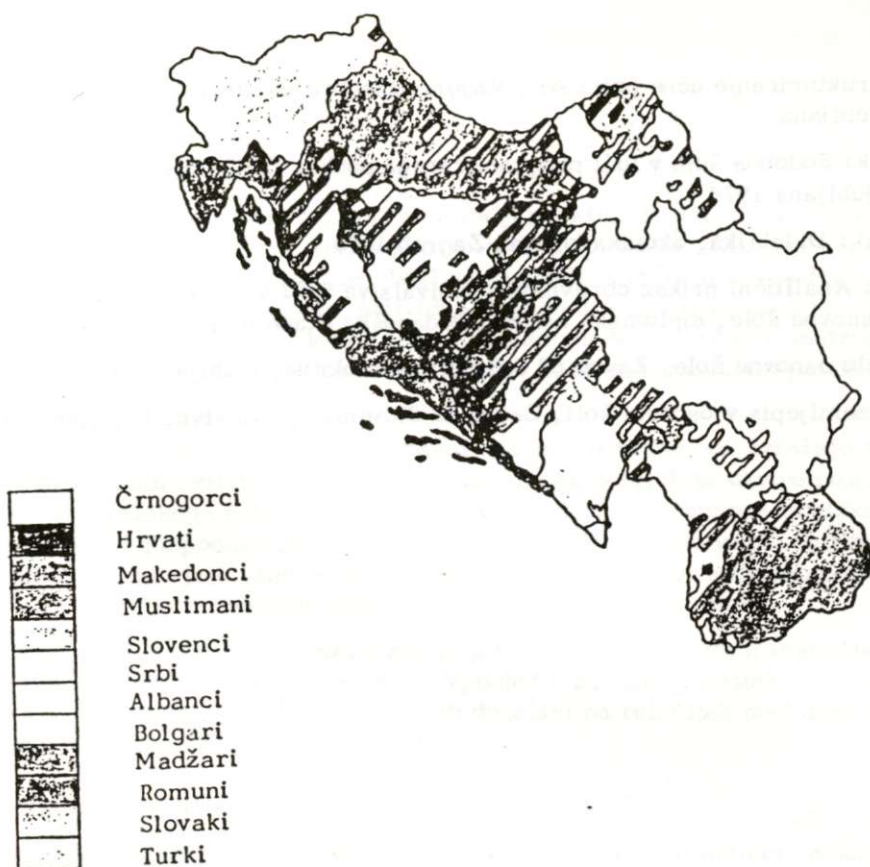
2. Imenuj narode in narodnosti v SFRJ. S pomočjo kartograma odgovori in pobarvaj legendo in kartogram!

Ugotovi:

- v katerem delu države živijo posamezni narodi in narodnosti?

- v katerih predelih Jugoslavije ni prišlo do močnejšega mešanja prebivalstva?

- katera je narodnostno najbolj čista republika?

Priloge: naloge za preverjanje; zemljevid SFRJ z nar. sestavo;
 tabela: Delež jugoslovanskih narodov in narodnosti po soc. rep. in soc.
 avt. pokrajinah v letu 1981.

Opombe: Ura je zamišljena tako, da omogoča aktivizacijo učencev, uporabo pridobljenega znanja iz učne teme prebivalstvo v SFRJ, enote Rast preb., migracije, iz zgodovine in spoznavanja družbe.

Literatura in viri: Statistični koledarček

Zaključne misli: Učna priprava omogoča učitelju uspešno realizacijo nalog, da vzgaja vsestransko razvitega človeka, ki bo sposoben in pripravljen samostojno odločati o pogojih svojega življenja in dela. Zato ni sporno ali je potrebna ali ne.

Pomembno je, da v njej predstavimo premišljeno zasnovo učne ure, v kateri se prepletajo izbrane oblike in metode dela in je nakazano sistematično vodenje učencev do novih spoznanj, do kvalitativnega razvoja njihove osebnosti in da je sestavljena tako, da se pri pouku na njo tudi lahko opremo.

Uspehi pri tako pripravljenem učitelju ne bodo izostali, kar bo vzpodbuda za nadaljnje delo z mladino, ki veliko pričakuje od svojih učiteljev.

Literatura

- Ana Tomič: Strukturiranje učne priprave, Vzgoja in izobraževanje, 3, leto 1983, Ljubljana
- Franc Strmčnik: Sodobna šola v luči programiranega pouka, DDU Univerzum, Ljubljana 1978
- Vladimir Poljak: Didaktika, Školska knjiga, Zagreb 1970
- Mirka Ivančič: Analitični prikaz obravnave prebivalstva SFRJ v osmem razredu osnovne šole, diplomska naloga, Pedagoška akademija, Ljubljana 1983
- Življenje in delo osnovne šole, Zavod SR Slovenije za šolstvo, Ljubljana 1983
- Učni načrt za zemljepis v osnovni šoli, Zavod SR Slovenije za šolstvo, Ljubljana 1983